

HÍRLEVÉL

**2022.
április 11.**

**XVIII.
évfolyam
1. szám**

Kispesti Egészségügyi Intézet

Az Intézet dolgozóinak lapja

Főigazgatói rovat

Kedves Munkatársaim!

**„Testvérek! Emberek!
Közös veszélyben fogjatok kezét!
(Juhász Gyula: Szikratávirat)**

Harmadik éve, hogy a Húsvéti időszak derűs, felhőtlen várakozását nyugtalan érzések zavarják meg. Az elhúzódó *pandémia* mellett idén szomorúan és borúlátóan szembesülünk a szomszédunkban zajló *háborúval* is. Az egyéni segíteni akarás, segítségnyújtás számos módja adhat némi lelki vigaszt a remény, az emberi bölcsességbe vetett bizakodás mellett.

Intézetünkben sokirányú feladat folyik. A *szakellátás* csaknem valamennyi területén teljes személyi állománnyal zajlik a betegellátás.

Beindultak a csoportos ellátások, foglalkozások is. Több profilban (kardiovaszkuláris-, neurológia, reuma, -ortopédia) lesz elérhető *speciális csoportos torna* másik telephelyen, a Berzsenyi utcai háziorvosi rendelőben kialakított új tornateremben. Erre az Intézetben kialakult helyszűke okán volt szükség.

Jól dokumentálhatóan történik a *telemedicinális ellátás* a szakmailag megengedett esetekben. Folyamatosan részt vettünk az *oltási akciónapok* munkájában, fogadjuk az *ellátásra szoruló menekülteket*. Ennek Kispesten nagyon jól szervezett protokollja van.

Újra elérhető a szakorvosok és alapellátás orvosai számára az Oftex portálon is közzétett, akkreditált szakmai képzésünk, a *3. geriatrai előadássorozat*, melyen szakmájuk kiemelkedő képviselői tartják az előadásokat. A SE-Pulmonológiai klinika professzora és az I. sz. Belklinika professzora nagy érdeklődés mellett már megtartotta kitűnő előadását. Még 3 téma hátra van, arra kérem a kedves Kollégákat, tiszteljék meg jelenlétükkel az előadásokat!

Az *Egynapos Sebészet* indulása kissé csúszik, azonban a júniusi kezdést reményeim szerint már semmi nem akadályozhatja meg.

Egyre több *elismerést* kap az Intézet a Google véleményekben, illetve az Igazgatóságra írt levelekben. Ezekről mindig tájékoztatom az érintett Munkatársakat. Szerencsére az elmarasztalás nagyon ritka lett.

Köszönöm Mindannyiuk áldozatos, sok türelmet és erőt igénylő szolgálatát!

Húsvét előtt állva nem tudok más gondolattal búcsúzni, mint múlt év hasonló időszakában, ami mostanra még érvényesebb lett:

Kívánom, hogy szeretetben, békében, egymásra vigyázva, szívükben derűs reménnyel töltsék a Húsvéti ünnepeket!

**Dr. Kumin Marianna M.Sc.
főigazgató főorvos**

Dícséret

„Kispesti Egészségügyi Intézet Dr. Kumin Marianna főigazgatónak!

Vélemény az ellátásról, bőrgyógyászati vizsgálaton voltam Dr. Szulágyi-Kovács Adrienn doktornőnél 2021. dec. 13-án. Rendkívül alapos vizsgálat, diagnózis, és tovább irányítás történt a sebészetre. Nagyon köszönöm a tiszteletre máltó hozzáállást az asszisztenssel együtt. Ugyanezt tapasztaltam Dr. Borza Julia doktornőnél is 2020.01.09-én.
Köszönettel és tisztelettel: M.B.”

„Tisztelt Dr.Kumin Marianna Főigazgató Főorvos!

Szeretném kifejezni hálámat és köszönetemet az Önök intézményében a sebészeti osztályon dolgozó orvosoknak és nővérkének. 2021.02.03-tól 2022.01.04-ig „élveztem” vendégszeretetüket és társaságukat hónapokig napi szinten majd heti három alkalommal.
Ez a 11 hónap számomra nagyon nehéz időszak volt.(Gyárlól jártam a kezelésekre – munka mellett)
Ami átsegített ezen az időszakon az csak Nekik köszönhető!
Ezt a pozitív hozzáállást, kedvességet és azt a mentális segítséget amit Tőlük kaptam - még nem tapasztaltam más intézményben – soha nem fogom elfelejteni.
Gratulálok az intézmény vezetőinek is, akik ezt a „remek csapatot” összehozták és irányítják.
Tisztelettel: B.P. (volt betegük)”

„Köszönetet szeretnék mondani a fül-orr-gégészet dolgozóinak és Ernszt Edina doktornőnek a kedvességükért a maximális odafigyelésért. Náluk még nem fordult elő, hogy ne vették volna fel a telefont. Ha szükség volt rá, hogy időpontot cseréljenek, azt is megoldották. Hozzájuk nem gyomorideggel mentünk, igyekeztek betartani az időpontot. Ha csúsztak is, kiszóltak es elnézést kértek.
Maradunk tisztelettel V.M.-né és G.S., köszönjük nekik.”

„Tisztelt Oltóponton Dolgozók! A mai napon idős szüleimet vittem önökhöz, édesanyámat a harmadik, apukamat a negyedik oltásra. Köszönöm, hogy olyan mindenre kiterjedő gondossággal es empátiával látták el őket, maximális figyelmet és segítőkészséget tanúsítva. Azt kell mondanom, szerencsésük van azoknak, akik önökhöz kerülnek. Hálás köszönettel: Sz.M.”

„Tisztelt Főigazgató asszony!

Szeretném köszönetemet nyilvánítani a Kispesti Rendelőintézet Fül-orr-gégészeti és Audiológiai osztály munkatársainak, különösen Dr Ernszt Edina doktornőnek. Az utóbbi hetekben háromszor kellett vizsgálatra mennem a megromlott hallásom miatt. Minden alkalommal rendkívül szakszerűen, gyorsan és nagyon kedvesen tették a kollégái a dolgukat.
Kívánok sok sikert, és hogy hasonlóan magas szinten tudják végezni munkájukat.
Üdvözlettel: V. G.”

„Tisztelt Cím!

2022. Február 4. napján idegesen érkeztem a tüdőgondozóba, kezemben a tüdő CT lelettel. Bérdi doktornő – felmérve a helyzet súlyosságát – azonnal fogadott, bár a rendelő tele volt. Mindent részletesen elmagyarázott, felírta a szükséges gyógyszereket, és a következő vizsgálatra időpontot adott. Nagyon jó érzéssel, megnyugodva távoztam.

Köszönet dr. Bérdi Eszter doktornőnek a Kispesti Tüdőgondozó tüdőgyógyászának.
Köszönettel:
F.-né B.I.”

„Kedves Kispesti Egészségügyi Intézet, Kedves Kumin Marianna!

Bár én magam csak egy biológiai terápia miatti fél éves kontrollokra szoktam az Önök tüdőgondozójába járni, de meg kell mondanom, ez az egyedüli olyan hely, ahova „szeretek orvoshoz” menni!!!!

Kb. 6 éve járok Önökhöz ezekért a kontrollokért, és ide is, mint mindenhova, reggelre szoktam kérni időpontot. Ám itt, más helyekkel ellentétben, reggel be is hívnak!!!! Van olyan rendelő, ahol pl. 08:20-as időpont esetén 12:30-kor hívnak be. És ezt nem viccből írom!!!! Önöknél eddig 2 alkalommal tapasztaltam mindössze csak 20-25 perces késést!!!! És ez elképesztő teherlevétel a kint várakozó páciensről!!!!

Valamint: a covidos időszak, amikor tombolt a vírus, plafonon vagy nagyon magasan volt a fertőzöttek száma, engem a kórház ugyan úgy küldött féléves kontrollokra, mint korábban. Önökhöz, a tüdőgondozóba is.

Önöknél, a tüdőgondozóban volt az egyedüli olyan hely, ahol a járványügyi korlátozások teljes betartását tapasztaltam!!!!

Kézfertőtlenítés, testhőmérséklet mérés mindenhol volt, na de hogy mekkora tömegekben ültem a rendelőintézetekben.... Egy gombostűt sem lehetett volna elejteni, kivéve a tüdőgondozót:

az épületbe csak az időpontos embert, embereket engedték be, pl. engem meg talán az utánam következő embert. Olyan volt az egész rendelő, mint egy szellemfolyosó. Nem volt tömeg!!!

Az eszközöket is a szemem előtt fertőtlenítették le.

Önöknél teljesen biztonságban éreztem magam, nem zavart, hogy covidos időszakban megyek be!!!!

Amit még megemlítenék: legalább felsős korom óta a cicáktól elkezdek könnyezni, tüsszögni, köhögni, viszket a nyakam, a karjaim, stb.. Allergiás vagyok rájuk.

Kb. 10-12 éve (ha nem korábban), voltam egy rendelőintézetben vérvételes allergia vizsgálaton, ami semmit sem mutatott ki a sokszor teljesen befulladászó cica allergiám kapcsán. Megkértem a körzeti orvosunkat, hogy utaljon be Önökhöz allergia vizsgálatra.

Én nem vagyok orvos, és ezt nem értettem, hogy ez hogy lehet, hogy a vérvételes vizsgálat nem mutatott ki semmit, de Önök voltak az elsők, ahol teljesen korrektül, a cicákra való magas allergiát mutattak ki nálam!!!!

(Egy barátnőmnél ugyan ez a fémallergiájával.)

Az orvosok Önöknél, és szerencsére máshol is emberségesek, rendesek!!! Ezzel szerencsére mindenhol jó tapasztalataim vannak.

Amit negatívumként említenék meg: a covidos időszak előtt is, de főleg közben: a telefonos időpont kérés.... Az nagyon nehéz... Napokig, hetekig hívni kell a honlapon megadott számot (06-1-3475-942, hétköznap 12h.-14h.), de a telefon szinte mindig, folyamatosan foglaltat jelez, vagy nagy néha csak kicsöng... Ez az, amit negatívumként említenék meg. Nem tudom, ezzel mit, hogyan lehetne kezdeni valamit?

Hát csak ezt, a véleményemet szerettem volna megírni Önöknek. Sajnos a betegségek miatt sokszor, sokfelé járok, csak sima kontrollokra is, de a Kispesti Egészségügyi Intézet tüdőgondozó része az egyedüli, ahova nyugodtan, stressz nélkül lépek be, és ahol nem kell órákat eltöltenem. Köszönöm, ha végigolvasták!

Üdvözlettel és szép napot kívánva: K. N."

„Tisztelt Kispesti Egészségügyi Intézet!
Tisztelt Főigazgató Úrhölgy!

Ezúton szeretném megköszönni a Tüdőgyógyászaton rendelő Dr. Bérdi Eszter doktornő, valamint a munkatársai munkáját is. A mai napon kellett hozzá fordulnom, mert egészségügyi problémáim vannak. A sok-sok beteg ellenére fogadott és kedvesen, figyelmesen, empatikusan megvizsgált.

Jó érzés, hogy vannak még az egészségügyben türelmes, készséges, igazi, elhivatott orvosok és dolgozók. Köszönöm szépen!

Tisztelettel: B.Gy.-né"

„Dr. Bihari Ágnes
Főorvos asszonynak
Bőrgyógyászati Osztály

Kedves Főorvos asszony,

Tegnap, február 10-én újból megtapasztalhattam az Ön kiváló orvosi hozzáállását az aggodalommal teli beteg felé.

5 évtizede tapasztalom családommal együtt az Ön kedves, türelmes és magas szakmai színvonalú hozzáállását, melynek során mindig a leghatékonyabb gyógymódot ajánlotta bőrgyógyászati problémáim megoldására.

Családom nevében is szívből kívánok Főorvos asszonynak jó egészséget, sok örömet és további szakmai sikereket a kispesti lakosok érdekében. Köszönettel: T.B. és családja

Szakrendelői tájékoztató

Idén Nőnap alkalmából az alábbi dolgozók részesültek igazgatói dicséretben és jutalomban:

- ❖ **Dr. Somogyi Márta** rendelésvezető főorvos – Kardiológia
- ❖ **Stefán Andrásné** asszisztens – Kardiológia
- ❖ **Sáromi Magdolna** gazdasági tanácsadó – Igazgatóság
- ❖ **Sida Szabolcsné** gyógytornász – Reumatológia – Gyógytorna
- ❖ **Marosiné Nemes Melinda** – Védőnői Szolgálat

Sok minden olvasható a Kispesti Egészségügyi Intézetről a közösségi médiában...

Sok minden olvasható a Kispesti Egészségügyi Intézetéről a közösségi médiában, hogy a szerkesztőségi értekezleten megfogalmazódott az igény: körbejárjuk s kiderítjük, mi a valóság, hogy éli az Intézet a mindennapjait és hogy éli meg ezeket a sokszor hajmeresztő híreket.

Találtunk egy intézeti dolgozót, aki neve elhallgatása mellett hajlandó volt riporterünk mikrofonja elé állni.

R: Sokan panaszkodnak, hogy elérhetetlen az ellátás, nem lehet orvosi segítséget kapni. Hogyan látja ezt?

D: Mi a magunk részéről mindent megtettünk, hogy akkor is segítsünk, amikor valóban senki mást nem lehetett elérni. Lehetőségeinkhez mérten home-office eszközöket biztosítottunk azok számára, akik ezt igényelték, kihasználtuk a távmedicina-adta lehetőségeket. Egyfelől ez nem tudta pótolni a személyes megjelenést, másrészt viszont nagyon komoly lehetőségeket föltárt a helyzet és ezért mára sok minden napi rutinná vált, ami a pandémia előtt elképzelhetetlen, „eretnek ötlet” lett volna.

R: Mondana egy példát?

D: Például egy sérült, fertőzött bőrterületről telefonnal készült e-mail-ben beküldött fotó. Ráadásul Intézetünk legidősebb orvosa hihetetlen aktivitással és szakértő módon használja ki azóta is ezt a technikai lehetőséget, sokan példát vehetnének róla. Úgy hallottam, már egy mobil applikáció is létezik, amelyet a Semmelweis Egyetem fejlesztett ki, kifejezetten bőr elváltozások automatikus távdiagnosztikájára. Ezt nyilvánvalóan a járványhelyzet idején kényszerűen alkalmazott megoldások sikere indította meg.

R: Milyen hatással volt az Önök életére a járványhelyzet?

D: A járványügyi intézkedések első óráiban a GH dolgozóiként azt reméltük, kicsit lazíthatunk a tempón és lesz idő olyan feladatokra, amik a „napi zsongás” miatt eddig háttérbe szorultak.

Nem így lett. Sajnos naponta, sőt: naponta többször változó, néha egymásnak ellentmondó, a józan ész határát súroló utasítások érkeztek, egymást érték a helyesbítések...

R: Azért ezek súlyos állítások.

D: Tudok példát erre a közelmúltból, mikor megjelent a rendelet a szájmazsk viselés kötelezettség eltörléséről. Főigazgató asszony alig hitte, hiszen ez a járványügyi

alapelveknek ellentmond, pláne egy egészségügyi intézmény esetében. Mire megírtuk a tájékoztatót, megjelent a helyesbítés, mely szerint az egészségügyi intézményekben továbbra is kötelező a szájmazsk. Kívülről nézve viszont az látszik, hogy az Intézetben se tudjuk, mit kell tennünk és ez konfrontációhoz vezethet.

R: Elmagyarázná?

D: A páciens hallotta, hogy eltörölték a maszk használat kötelezettségét. Nincs is nála, mikor jönne hozzánk, ide azonban nem jöhet be maszk nélkül... Persze, hogy „hisztis” lesz.

R: Hogyan tudják kezelni az ilyen helyzetet?

D: Nehezen. A földszinten sok ilyen, vagy hasonló probléma van. De nem csak emiatt. A páciens nem gondol bele, hogy mi nem emlékszünk a két héttel ezelőtti megjelenésére, hiszen azóta tizenegyezeren voltak már itt... és jön, hogy a múltkor már itt volt és „benne van a gépben”. Nekünk törvényben előírt kötelezettségünk a megjelenéskor az adategyeztetés, mert nincs annál kínosabb, mint hogy összekeverünk két azonos nevű beteget. Egy régi magyar mozifilm: a Csapd le Csacs! pont ilyesmiről szól.

Mindenesetre a konfliktus kezelést tanulnunk kell. Korábban volt két kommunikációs tréning, talán, ha a helyzet enged, lesz folytatás.

R: Az EESZT indulása körül sok elhúzódo problémáról lehetett hallani. Nem okozott külön nehézségeket ez a fejlesztés?

D: Egyáltalán nem! Persze, küzdünk néha emiatt többlet feladatokkal, de a sokat szidott „felhő” nélkül meggebedtünk volna, hiszen még recept írásra se lett volna mód. Összességében az EESZT rengeteget hozott az egészségügynek és most már nem az a baj, hogy „megint ránk löcsöltek valamit”, hanem ha néha egy rövid ideig nem működik megfelelően. Mert azért ez néha előfordul. Ami nehézséget okozott, az a honlapunk akadálymentesítése. A Kormányzati Informatikai Fejlesztési Ügynökség ellenőrizte és hibásnak, hiányosnak találta az új weblapunkat. Kiderült, hogy különböző kritériumoknak kell megfelelni, pl megfelelő kontraszt arány, a menüpontokat billentyűzetről is el kell tudni érni és a szöveges tartalmat a böngészők felolvasó szoftvere föl kell tudja olvasni. Kaptunk tanácsokat és határidőket a hiányosságok javítására. Megjegyzem, hogy semmilyen jogszabály nem kötelez minket internetes honlap üzemeltetésre... de azért mégse visszafelé kéne haladni.

R: Az utóbbi időben egymást érik az építkezések. Nem okoz ez fennakadásokat az ellátásban?

D: Nyilvánvaló, hogy vannak kényelmetlenségek. Azonban a mostani műszaki gárda nagyon komolyan kiveszi a részét ebből. Az egynapos sebészet területét valahogy föl kellett szabadítani, ez rengeteg építési-felújítási feladatot magával vont, amit saját erőből, elismerésre méltó színvonalon sikerült teljesíteni.

R: Mit gondol a jövőről?

D: Jövő, az lesz.

Komolyra fordítva a szót bizakodó vagyok. Van az a régi vicc, a kőfejtőben szól a munkafelügyelő, hogy van egy rossz és egy jó híre. A rossz, hogy kétszer annyi követ kell törni, a jó, hogy kő van bőven. Az utóbbi intézeti fejlesztésekkel szintet lép a kispesti egészségügyi ellátás, de feladat van bőven.

R: A feladatokhoz nyilván stratégiai szemlélet és finanszírozás is kell.

D: Korábbi életemben egy ismerősöm megkért, hogy adjak tanácsot egy szakmai kérdésben. Azt mondtam neki, hogy a probléma megoldását el lehet halasztani egymillió forintból, de a végleges megoldás kb. húsz millió. Némi töprengés után azt válaszolta: „Ez végül is csak egy informatikai probléma. Halaszd el egymillióért, én meg a maradékból veszek egy új autót.”

Az ismerősöm vállalkozása már rég tönkrement.

Sokszor eszembe jut ez az eset. Az informatika már nem valami járulékos rossz, vagy fura hóbort, aminek lennie kell, hanem a mindennapi munkavégzés alapvető eszközévé vált. A mi Intézményvezetésünk érti ezt és távlatokban gondolkodik. Természetesen autóra is szükség van.

Szövérfy NEK (neve elhallgatását kérő) Dénes

MOK hírek

MOK Országos Küldöttközgyűlés helye és időpontja:

2022. május 27-28., Aquaworld Resort Budapest

A május 27-i szakmai konferencia nyilvános, arra minden orvos kollégánkat szeretettel várjuk. A konferencia a MOK jövőképevel, céljaival, fejlesztési irányjaival, illetve az orvosi lét meghatározó problémáival foglalkozik majd.

Érdeklődni lehet:

Telefon: +36 (1) 269-4391 hétfő – csütörtök, 10.00 és 14.00 óra között

E-mail: mok@mok.hu

A MOK BUDAPESTI TERÜLETI SZERVEZET Küldöttgyűlés

2022.május 7-én szombaton 9 órától lesz a Nagyvárad téri Egyetemi Épület Dísztermében

2 küldöttünk képviseli Kispestet: Dr Kumin Marianna és Dr Tamás György

Az ülés nyilvános, érdeklődő kollégákat szívesen látunk!

Addig is Kellemes Húsvéti Ünnepeket és jó egészséget kívánok minden kedves Kollégának!

**dr. Zalaföldi Kornélia
MOK BTSZ XIX. ker.
Választókerületi Elnök**

Informatikai, Dokumentációs és Kontrolling Osztály

Szerver-szervezkedés

Azt szokták mondani, az Informatika akkor végzi jól a munkáját, ha észrevétlen marad. Nem tudom, mi mennyire vagyunk mások napi munkájának látóterében, a háttérben mindenesetre több nagy feladat megvalósításán dolgozunk, melyek Intézetünk informatikai központját: a szerver szobát érintik.

Az egyik az Egnapos sebészet. A harmadik emeleten zajlik az informatikai infrastruktúra kialakítása, ami a korszerű, 21. századi technológiára építve magával vonja a teljes informatikai hálózat korszerűsítését. Optikai gerinchálózat kiépítésére készülünk, ami a jelenlegi sávszélesség (hálózati sebesség) sokszorosára képes. Az Intézet medikai rendszerének szervere szintén a 3. emeletre költözik. Emellett olyan szünetmentes áramellátás kiépítése is megtörténik a szerverszobában, ami egy hosszabb áramkimaradás esetén nem csak a szervereink kontrolált leállítását teszi lehetővé, hanem az Egnapos sebészet biztonságos működéséhez szükséges létfontosságú, alapvető IT eszközök, szerverek és a telefonközpont működését is. Mindemellett a műszaki feltételek teljesülése lehetőséget kínál a régi analóg telefonközpont még megmaradt részének kiváltására.

Zajlik az új eRAD PACS rendszer előkészítése. Ehhez a meglévő szerverpark átszervezésére van szükség, a „Mindenki lépjen egyet előre” elv alapján. Ennek megfelelően új helyre költözött a gazdasági rendszerünk és kialakítás alatt áll egy ún. IT-szerver, amely háttér-adminisztrációs feladatok mellett az intranet szolgáltatást is biztosítja. Mindez a teljes szoftver környezet megújításával jár együtt. A feladat végeztével felszabadul az az erőforrás igény, ami szükséges egy hosszabb távon is fenntartható környezetben az új radiológiai képparchiváló rendszer telepítéséhez.

Összegezve tehát: az Informatika dolgozik... annak ellenére, hogy nem látni a folyosón verejtékező tarkóval rohangáló informatikust.

Szövérfy Dénes
osztályvezető

Kitekintés

Ünnep- és emlénapok, kerek évfordulók 2022-ben

Január – Ünnep- és emlénapok

Január 1. (szombat): Újév napja (munkaszüneti nap)

Január 6. (csütörtök): Vízkereszt napja

Január 8. (január második szombatja): A magyarországi német önkormányzatok napja

Január 22. (szombat): A magyar kultúra napja

Január 27. (csütörtök): A holokauszt nemzetközi emlénapja

Kerek évfordulók

100 évvel ezelőtt, 1922. január 3-án, Budapesten született **Nemes Nagy Ágnes** (†Budapest, 1991. augusztus 23.) Kossuth-díjas magyar költő, műfordító, esszéíró, pedagógus, a Digitális Irodalmi Akadémia posztumusz tagja; Lengyel Balázs műkritikus első felesége.

200 évvel ezelőtt, 1822. január 6-án, Nagylónyán született **Lónyay Menyhért** (†Budapest, 1884. november 3.) arisztokrata politikus, publicista, Magyarország miniszterelnöke 1871. november 14. és 1872. december 4. között, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke 1871. május 17. és 1884. november 3. között, az Osztrák–Magyar Monarchia közös pénzügyminisztere 1870. május 21. és 1871. november 14. között.

200 évvel ezelőtt, 1822. január 6-án, Neubukowban született **Heinrich Schliemann** (†Nápoly, 1890. december 26.) német kereskedő, az utókor által meglehetősen ellentmondásosan megítélt amatőr régész, több trójai ásatás kivitelezője.

150 évvel ezelőtt, 1872. január 12-én alakult meg a **Magyar Földrajzi Társaság**.

400 évvel ezelőtt, 1622. január 15-én, Párizsban Jean-Baptiste Poquelin néven megszületett **Molière** († Párizs, 1673. február 17.) francia drámaíró, rendező és színész, a modern komédia megteremtője.

150 évvel ezelőtt, 1872. január 15-én Szarvas Gábor megalapította a **Magyar Nyelvőr** nevű nyelvművelő folyóiratot.

175 évvel ezelőtt, 1847. január 16-án, Szklabonyán született **Mikszáth Kálmán** (†Budapest, 1910. május 28.) magyar író, újságíró, szerkesztő, országgyűlési képviselő, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja, a Kisfaludy Társaság és a Petőfi Társaság rendes tagja.

100 évvel ezelőtt, 1922. január 21-én, New Yorkban született **Telly Savalas** (†Universal City, Kalifornia, 1994. január 22.) görög származású, Oscar-díjra jelölt és Emmy-díjas amerikai színész.

100 évvel ezelőtt, 1922. január 22-én, Rómában elhunyt az első világháború elején megválasztott pápa, **XV. Benedek** (szül. Giacomo Paolo Battista della Chiesa, Genova, 1854. november 21.).

150 évvel ezelőtt, 1872. január 27-én, Assakürtön született **Aschner Lipót** (†Budapest, 1952. január 18.) üzletember, az Egyesült Izzólámpa és Villamosság Rt. felvirágoztatója, a Tungstram névadója, az Újpesti Torna Egylet elnöke és mecénása.

50 évvel ezelőtt, 1972. január 30-án a brit hadsereg katonái tüzet nyitottak ír szabadságjogi-tüntetőkre az észak-írországi Londonderry Bogside kerületében. Az esemény véres vasárnapként (angolul **Bloody Sunday**) vonult be a történelembe.

Február – Ünnepek és emléknapok

Február 1. (kedd): A köztársaság napja, a Tisza élővilágának emléknapja, továbbá a civilek napja Magyarországon

Február 3. (csütörtök): A magyar rejtvényfejtők napja

Február 4. (péntek): A magyar katonai térképészet napja

Február 6. (vasárnap): A magyar rádiótechnikai fegyvernem napja

Február 14. (hétfő): Bálint-nap, a szerelmesek ünnepe

Február 25. (péntek): A kommunista diktatúrák áldozatainak emléknapja Magyarországon

Kerek évfordulók

100 évvel ezelőtt, 1922. február 5-én, Budapesten, Friedländer György néven született **Szepesi György** (†Budapest, 2018. július 25.) magyar rádiós sportkommentátor, „az Aranycsapat tizenkettedik játékosa”.

300 évvel ezelőtt, 1722. február 8-án, Párizsban elhunyt **Sarolta Amália** hessen–wanfriedi hercegnő (szül. Wanfried, 1679. március 8.), II. Rákóczi Ferenc fejedelem felesége.

100 évvel ezelőtt, 1922. február 10-én, Budapesten született **Göncz Árpád** (†Budapest, 2015. október 6.) József Attila-díjas magyar író, műfordító és politikus, a Magyar Köztársaság elnöke 1990 és 2000 között.

75 évvel ezelőtt, 1947. február 10-én a **párizsi békeszerződések** kényszerű aláírásával lezárult a második világháború Magyarország, Finnország, Bulgária, Olaszország és Románia számára.

100 évvel ezelőtt, 1922. február 12-én iktatták be hivatalába **XI. Pius** pápát (szül. nevén Achille Ratti; Desio, 1857. május 31. – Róma, 1939. február 10.).

100 évvel ezelőtt, 1922. február 21-én, Budapesten született **Illovszky Rudolf** (†Budapest, 2008. szeptember 23.) magyar labdarúgó, edző, a magyar labdarúgó-válogatott volt szövetségi kapitánya.

200 évvel ezelőtt, 1822. február 23-án, Kakaslovnicon elhunyt **Berzeviczy Gergely** (szül. Kakaslovnice, 1763. június 15.) felvilágosult szellemű magyar közgazdasági író, evangélikus egyházkerületi felügyelő.

150 évvel ezelőtt, 1872. február 29-én, Budapesten megszületett **Vámbéry Ruzsem** († New York, 1948. október 24.) jogász, polgári radikális publicista, Vámbéry Ármin orientalista fia.

Március – Ünnepek és emléknapiak

Március 1. (kedd): A haditechnikai kutatók és fejlesztők napja, illetve a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok napja

Március 2. (szerda): Hamvazószerda, a Nagyböjt kezdete.

Március 8. (kedd): Nemzetközi nőnap (Megjegyzem, hogy a szintén ezen a napon névnapjukat ünneplő Zoltánoknak boldog nőnapot kívánni lejárt poén)

Március 15. (kedd): Nemzeti ünnep az 1848/49-es forradalom és szabadságharc emlékére, továbbá a magyar sajtó napja (munkaszüneti nap és négynapos hétvége; a március 14-ei pihenőnapot március 26-án, szombaton kell ledolgozni)

Március 16. (szerda): A magyar zászló és címer napja

Március 22. (kedd): Fordítók és tolmácsok napja

Március 23. (szerda): A magyar–lengyel barátság napja, illetve a magyar ejtőernyősök napja

Kerek évfordulók

175 évvel ezelőtt, 1847. március 3-án, a skóciai Edinburgh-ben született **Alexander Graham Bell** († Beinn Bhreagh, Új-Skócia, Kanada, 1922. augusztus 2.) skót születésű amerikai fizikus, a telefon feltalálója, a siketoktatási rendszer kidolgozója.

100 évvel ezelőtt, 1922. március 3-án, Budapesten megszületett **Hidegkuti Nándor** (†Budapest, 2002. február 14.) olimpiai bajnok és világbajnoki ezüstérmes magyar labdarúgó, az Aranycsapat kiemelkedő csatára.

850 évvel ezelőtt, 1172. március 4-én, Esztergomban elhunyt **III. István** (szül. Székesfehérvár, 1147 nyara) magyar király. Utódja az 1196. április 23-ig uralkodó **III. Béla** lett.

100 évvel ezelőtt, 1922. március 5-én, az olaszországi Bolognában született **Pier Paolo Pasolini** (†Ostia, 1975. november 2.) olasz író, költő, teoretikus és filmrendező.

1800 évvel ezelőtt, 222. március 11-én, Rómában meggyilkolták a fellázadó praetoriánus gárda elől a latrinában menedéket kereső **Heliogabalus** császárt (szül. Róma, 203 vagy 204.).

100 évvel ezelőtt, 1922. március 12-én, a Massachusetts állambeli Lowellben megszületett **Jack Kerouac** († St. Petersburg, Florida, 1969. október 21.) amerikai író, költő és művész, a „beatnemzedék” alkotója.

400 évvel ezelőtt, 1622. március 20-án Bethlen Gábor fejedelem visszaadta a **magyar Szent Koronát** Kassán II. Ferdinánd biztosainak.

225 évvel ezelőtt, 1797. március 22-én, Berlinben született **I. Vilmos** (†Berlin, 1888. március 9.) Hohenzollern dinasztíából származó porosz király (1861-től 1888-ig), a Német Császárság első uralkodója 1871-től haláláig.

125 évvel ezelőtt, 1897. március 23-án, Eperjesen született **Hamvas Béla** (†Budapest, 1968. november 7.) Kossuth-díjas magyar író, filozófus, esztéta és könyvtáros, Hamvas József evangélikus lelkész, tanár, író és hírlapszerkesztő fia.

100 évvel ezelőtt, 1922. március 25-én, Budapesten elhunyt Hugonnai Vilma (szül. Nagytétény, 1847. szeptember 30.), az első magyar orvosnő.

50 évvel ezelőtt, 1972. március 27-én, a hollandiai Hilversumban elhunyt **Maurits Cornelis Escher** (szül. Leeuwarden, Hollandia, 1898. június 17.) főként fametszeteiről és könyomatairól ismert holland művész.

475 évvel ezelőtt, 1547. március 31-én, Rambouillet-ben elhunyt a Valois-házhoz tartozó **I. Ferenc** (szül. Cognac, 1494. szeptember 12.) francia király, aki 1515. január 1-jétől haláláig uralkodott. Erre az időszakra tehető a kora újkori Franciaország fénykora.

Április – Ünnepek- és emléknapiak

Április 1. (péntek): bolondok napja

Április 2–3. (április első hétvégéje): a roma kultúra napja Magyarországon

Április 10. (vasárnap): Nemzeti rákellenes nap

Április 11. (hétfő): A magyar költészet napja

Április 14. (csütörtök): Nagycsütörtök

Április 15. (péntek): Nagypéntek (munkaszünet)

Április 16. (szombat): Nagyszombat, a nagyböjt vége

Április 17. (vasárnap): Húsvét vasárnap

Április 18. (hétfő): Húsvét hétfő (munkaszünet)

Április 16. (szombat): a holokauszt magyarországi áldozatainak emléknapija

Április 22. (péntek): a Föld napja

Április 24. (vasárnap): A rendőrség napja

Április 30. (szombat): A méhek napja, a magyar katonazene napja, továbbá a magyar film napja

Kerek évfordulók

100 évvel ezelőtt, 1922. április 1-jén, a Madeira szigeti Funchalban elhunyt **IV. (Boldog) Károly** (szül. Persenbeug, Ausztria, 1887. augusztus 17.), Magyarország 1916. november 21. és 1918. november 13. között uralkodó – jelen állás szerint – utolsó királya.

150 évvel ezelőtt, 1872. április 2-án, New Yorkban elhunyt **Samuel Morse** (szük. Charlestown, Massachusetts, 1791. április 27.) amerikai festő, a Morse-távíró és a Morse-kód feltalálója.

50 évvel ezelőtt, 1972. április 4-én, Bécsben elhunyt **Fenyő Miksa** (szül. Fleischmann Miksa; Mélykút, 1877. december 8.) író, a Nyugat alapító főszerkesztője.

100 évvel ezelőtt, 1922. április 8-án, Schloss Lindstedtben elhunyt **Erich von Falkenhayn** (szül. Burg Belchau, 1861. szeptember 11.) német tábornok és katonapolitikus, az első világháború egyik legsikeresebb harctéri parancsnoka.

175 évvel ezelőtt, 1847. április 10-én, Makón született **Pulitzer József** (világszerte ismertebb nevén Joseph Pulitzer; †Charleston, Dél-Karolina 1911. október 29.) magyar születésű amerikai újságíró, lapkiadó.

100 évvel ezelőtt, 1922. április 16-án kötötték meg a Német Birodalom (a weimari köztársaság kormánya) és Szovjet-Oroszország (a későbbi Szovjetunió) képviselői a **rapallói egyezményt**. A szerződés a két állam közötti diplomáciai kapcsolatok újrafelvételét, a kereskedelmi–gazdasági kapcsolatok helyreállítását mondta ki.

800 évvel ezelőtt, 1222. április 24-én II. András magyar király kiadta Fehérvárott az **Aranybullát**, amelyben törvénybe foglalta a nemesség jogait és a király kötelességeit.

200 évvel ezelőtt, 1822. április 27-én, az Ohio állambeli Point Pleasantben született **Ulysses Simpson Grant** (†Wilton, New York, 1885. július 23.) amerikai katona, politikus, az amerikai polgárháború hőse, az Amerikai Egyesült Államok 1869 és 1877 közötti elnöke.

<https://ujkor.hu/content/unnep-es-emleknapiak-kerek-evfordulok-2022-ben>

Tudományos élet

Hugonnay Vilma

Az első magyar orvosnő, akinek tizennyolc évig semmibe vették svájci diplomáját

Példátlanul rögs utat járt be a hivatalos elismerésig az első magyar orvosnő. Hiába tanult Svájcban neves professzoroknál és szerzett diplomát, Trefort Ágoston kultuszminiszter nem engedte honosítani oklevelét. Bábaasszonyként dolgozott, nőket oktatótt, küzdött az egyenjogúságért, amikor ötvenévesen megengedték neki, hogy újra vizsgázzon a doktorrá avatásáért. Száz évvel ezelőtt hunyt el a magyar orvosnők pionírja, Hugonnai Vilma.

Hugonnai Vilma 1847. szeptember 30-án született Nagytétényben egy grófi család ötödik gyermekeként. Édesapja Hugonnai Kálmán földbirtokos, édesanyja Pánczély Riza volt, aki tbc-ben szenvedett, ezért a fertőzés veszélye miatt gyermekei naponta csak tíz percre látogathatták meg. A szűk időkeret ellenére rövid pórázon tartotta csemetéit, különösen Vilmát, akitől kezdetektől fogva jóval többet követelt, mint testvéreitől. Amikor látta lányának hatalmas könyvszeretetét, tudásszomját, tanulásra biztatta. A kissé koraérett gyermeket előbb a család házi tanítója oktatta, majd a pesti Prebstel Mária leánynevelő intézet bentlakásos tanulója lett. Édesanyja korai halála miatt azonban haza kellett jönnie az intézetből.

Mivé lett a világ!

Apja mielőbb férjhez akarta adni, de Vilma csak kétévi mátkaság után volt hajlandó beadni a derekát a húsz évvel idősebb Szilassy György pándi földbirtokosnak. Ahogy mondani szokták, egy egész világ választotta el őket egymástól. Vilma ugyanis csendes, otthon ülő teremtés volt, aki szeretett olvasni, zongorázni, apósa virágoskertjét gondozni, míg férje odavolt a társaságért, imádott kártyázni, lovagolni, mulatni, szelet csapni a fehérnépeknek.

Vilma egy év után fiúgyermeket szült, akit csak a dajkája gondozhatott, mert így rendelkezett anyósa, a pándi kúria teljhatalmú úrnője. A házasság hamar tönkrement. Ura sem vele, sem fiukkal nem törődött, sőt egyre pimaszabbul vállalta nőügyeit. Vilma a családi könyvtárba menekült, ahol leginkább a Budapestről küldött orvosi szakkönyvek tanulmányozása kötötte le figyelmét. **Férje egyáltalán nem értette, miért nem vonzzák asszonyát a háztartás vagy a gyermeknevelés szépségei, miért nem éri be a hagyományos nemesasszony szerepével.**

Szilassy svájci lapokat is járatott, amelyekből reggelizés közben nevetve olvasta fel nejének, hogy a zürichi egyetem megnyitotta kapuit a női hallgatók előtt. „Mivé lett a világ!” – csattant fel a férj. A sok veszekedés kimerítette Vilmát, akit hitvese – rokonai unszolására – Pestre vitt kivizsgálásra. Aztán a harmadik látogatáson az asszony megkérdezte a dokortól, alkalmasnak tartaná-e őt az orvosi pályára, aki legnagyobb meglepetésére ezt válaszolta: ***Sohasem láttam erre alkalmasabb egyént!***

Sorsdöntő elhatározásra jutott: beiratkozott a zürichi orvosi egyetemre, miután a kizárólag férfiakkól álló családi kupaktanács engedélyezte számára, hogy tanuljon, de pénzzel már nem támogatták. Ezért családi ékszereiből fedezte tanulmányai költségét. Orosz, bolgár, finn és angol társnőivel hat és fél évig egy olcsó diákpanzióban élt. Rövidre vágatta a haját, pénzügyi megfontolásból vegetáriánus lett, egyszerűen öltözködött. Minden idejét a tanulásnak szentelte.

Diákévei alatt az európai hírű Ludimar Hermann egyetemi tanár élettani intézetében dolgozott. Ötödéves korában megkérdezte tőle Edmund Rose sebészprofesszor, hogy akar-e vele dolgozni. Elmondta, hogy szívesen maradna, de tízéves kislány várja otthon.

„Mi, magyarok sajnos sok vért áldoztunk függetlenségünkért. Szegények és elmaradtak vagyunk. Igen magas Magyarországon a gyermekhalandóság. A szülő nők félnek orvoshoz menni, inkább kuruzslókhoz és vajákos asszonyokhoz járnak. Sok lány és asszony nem mer bajával férfi orvoshoz menni. Nőorvos előtt könnyebben megnyílnak és jobban bíznak benne. Ezért szeretnék orvos lenni.”

Mindent az egyénért, semmit az ügyért

A diploma megszerzése után, 1879-ben tért haza. Időközben a férje elkártyázta a pándi birtokot, a kúriát és a híres telivér ménesét is. Vilma azt remélte, hogy orvosi gyakorlatával el tudja majd tartani munkához nem szokott férjét és fiát. Csakhogy egyetemi diplomáját nem ismerték el itthon. Mivel matúra nélkül szerzett doktorátust, 1881. március 31-én – Magyarországon második nőként – érettségi vizsgát tett, majd 1882 májusában benyújtotta diplomahonosítási kérelmét. Annak ellenére, hogy a pesti orvosi kar támogatta, Trefort Ágoston vallás- és közoktatásügyi miniszter megtagadta a jóváhagyást.

„Megvallom, az ambíció hozott hazámba vissza! Kecsegtetett a remény, hogy azt, amit más nő, más országban ki tudott vívni, ki fogom én is hazámban vívhatni. Magyar nő vagyok, mi sem természetesebb annál, mint hogy hazámban óhajtottam letelepedni. Hol remélhet a polgár szívélyes fogadtatást, ha nem hazájában?”

Többször is járt audiencián Trefortnál, aki az egyik alkalommal megjegyezte, hogy szerinte a nők csak felforgatnák az államot, ha a tudományos téren egyenjogúsítanak a férfiakkal. Vilma szellemesen válaszolt:

„Micsoda alapokon nyugodnék az az állam, melyet egynéhány intelligens nő felforgathatna? Szégyellném, ha ilyen államnak volnék a gyermeke.”

Trefort ez után felhívta a szülésznői kóroda egyik tanárát azzal, hogy fundáljanak egy állást Hugonnai részére a kórházban, amellyel mindenki elégedett lesz. A miniszter cinikusan azért hozzáfűzte: *„Mindent az egyénért, semmit az ügyért.”*

A kóroda illetékesei azt ötlötték ki, hogy végezze el a bábaképző-tanfolyamot. Kénytelen-kelletlen elfogadta az ajánlatot. Sok mindenről árulkodik viszont, hogy a tanfolyam vezetője, Tauffer Vilmos, a neves szülész-nőgyógyász nem ragaszkodott a jelenlétéhez, hanem két hónap múltán kiadta a bizonyítványt.

Csak törvényes formában

1883-ban újabb fordulat következett be a diplomahonosítási történetben. Trefortnak tudniillik tudomására jutott, hogy egy barátja lánya, aki évek óta gyógyíthatatlannak tartott betegségben szenvedett, Vilma hathatós kezelésére három hónap alatt talpra állt. A miniszter megint hívatta, és arra biztatta, hogy újra nyújtsa be kérvényét, és azt ő majd kedvezően fogja elintézni, igaz, a nők számára ezzel nem akar precedenst teremteni. Az akkoriban már a nemi egyenjogúságért harcoló asszony megköszönte a kérést, de azzal utasította vissza, hogy *„csak törvényes formát ismerek, mást nem fogadok el.”*

Időközben elvált Szilassy Györgytől, aki hamarosan egy régi szerelmét vette feleségül. Vilma sem maradt tétlen, hiszen 1887-ben férjhez ment Wartha Vince műegyetemi tanárhoz, akitől

1888-ban megszületett Vilma lányuk. Férje kérésére felhagyott szülésznői gyakorlatával, és elméleti kérdésekkel kezdett foglalkozni. Az Országos Nőképző Egyesületben és a Szabad Lyceumban egészségtant tanított. Egy bécsi barátnőjének írt levelében örömmel újságolta el, milyen boldog magas kultúrájú férje és gyönyörű leánykája mellett, majd így folytatta:

„A jó házastársak képezik alapját a család és az állam felvirágzásának. Jó viszonyban élve egymás között, kétszeres munkabírást fejt ki mindegyik fél, a munka pedig a jó egészség fenntartója és az anyagi jólét megalapítója.”

Ekkor sem adta fel orvosi álmait. A diplomahonosítási ügyben magához Ferenc József császárhoz fordult, és bár onnan is elutasító választ kapott, mégsem járt teljes kudarccal, hiszen 1895-ben mégiscsak engedélyezték, hogy nők is látogathassák az egyetemi előadásokat. Ekkor újfent kérvényezte svájci diplomájának honosítását, mire azt felelték: ha újból levizsgálják, akkor orvossá avatják. 1896-ban kezdte a szigorlatozást. Tanárai nagy tisztelettel bántak vele. Többen megjegyezték, hogy teljesen fölöslegesnek tartják a szigorlatok letételét, mondván, nem egy jelölttel, hanem egy kollégával állnak

szemben. Belgyógyászatból például Korányi Sándor vizsgáztatta, és a „szigorlat” baráti beszélgetéssé mélyült.

1897. MÁJUS 14-ÉN – ÖTVENÉVES KORÁBAN, 18 ÉVVEL A ZÜRICH ORVOSI DIPLOMÁJA MEGSZERZÉSE UTÁN – VÉGRE HAZÁJÁBAN IS DOKTORRÁ AVATTÁK.

Lakóépületének faláról lekerült az *okleveles bába*-felirat, és helyére a *Med. Univ. Dr. Hugonnai Vilma*-tábla került. Évekig tanított az Országos Nőképző Egyesületben betegápolást, gyermekgondozást, valamint ragályos betegségek ismereteit.

Vilma doktorasszony

Hiába volt végre okleveles orvosnő, sokan kételkedtek abban, hogy a hölgyek egyebütt is helytállhatnak, mint a konyhában. Egyik legfőbb ellenfele Pap Samu országgyűlési képviselő volt, aki orvosként elszántan ostorozta a nők feltűnését az értelmiségi pályákon. A vaskalapos honatya azonban emberére akadt a doktornőben, aki válaszcsepásként *A nőmozgalom Magyarországon* című esszéjében nemcsak szót emelt az egyenjogúság mellett, hanem azt is kifejtette, milyen fontos szerepet játszanak a lányok és asszonyok a magyar egészségügyben.

ELVEIT IGYEKEZETT A GYAKORLATBA IS ÁTÜLTETNI, HISZEN LELKES SZERVEZŐJE LETT PÉLDÁUL A LEÁNYGIMNÁZIUMOKNAK.

Sajnos nem kerültek el a családi tragédiák sem. 1908-ban meghalt a kislánya, majd hosszas szenvedés után, 1914-ben férje is távozott az élők sorából. Ismét a munkába menekült. 67 évesen elvégezte a hadisebészeti tanfolyamot. 1915 áprilisában a *Gyógyászat* című lapban felhívást tett közzé, amelyre sok száz ápolónő és orvosnő jelentkezett a vöröskeresztes hadikórházakban végzendő egészségügyi szolgálatra. Áldozatos tevékenységéért katonai érdemérmet kapott.

Magányosan élte utolsó napjait. 1922. március 25-én hunyt el Budapesten. Halálakor már több száz orvosnő praktizált Magyarországon. Sírja 1980-ig a Rákoskeresztúri temetőben volt, majd hamvait átszállították a Kerepesi úti Nemzeti Panteonba, a férje mellé. Nevét ma már több iskola és szobor őrzi. Utolsó lakóhelyén, a budapesti Bíró Lajos utca 41. számú épület falára emléktáblát állítottak, Pándon és Nagytétényben utcát neveztek el róla, míg Nagytétényben rendszeresen *Hugonnai napokat* is rendeznek. Életéről Kertész Erzsébet írt romantikus regényt *Vilma doktorasszony* címmel. A Semmelweis Egyetem a 45 év alatti női kutatók elismerésére adja át minden évben a *Hugonnai Vilma-emlékérmét*.

**Szemlézte: Szövérfy Dénes
osztályvezető**

Grétsy László 90 éves

Budapesten született 1932-ben. Az ELTE Bölcsészettudományi **Karának magyar-történelem szakán** szerzett diplomát 1954-ben, 1960-ban pedig a nyelvtudományok kandidátusa lett. A **Magyar Tudományos Akadémia Nyelvtudományi Intézetének** munkatársa, majd főmunkatársa, 1971-től osztályvezetője volt. Tanított az ELTÉ-n, 1989-től az **Anyanyelvápolók Szövetségének** főtákará, 2008-tól 2013-ig elnöke volt.

Több nyelvműveléssel foglalkozó szakfolyóiratnál dolgozott, a *Magyar Nyelvőr* szerkesztőbizottságának tagja (2022. február 1-ig) és az *Édes Anyanyelvünk* felelős szerkesztője volt. Emellett az *Élet és Tudomány*, valamint a *Szabad Föld* rovatvezetőjeként is működött. A **Magyar Televízióban** népszerű nyelvművelő műsorok vezetője volt (pl. *Álljunk meg egy szóra!*). Részt vett a *Nyelvművelő Kéziszótár* szerkesztésében. Mintegy 20 kötet szerzője ill. társszerzője.

2007-ben **Magyar Örökség-díjjal** tüntették ki.

Itt az ételnevekkel kapcsolatos pár perces ismeretterjesztő műsorát nézhetjük vissza:

<https://www.youtube.com/watch?v=KnAPufl8tXU>

Szemlézte: Dr. Berghammer Rita
pszichológus

Vers

Földes Livia – Isten tenyerén ébredtem

Isten tenyerén ébredtem, s lenéztem a Földre,
Hófehér csúcsokra, kopár legelőkre.
Kanyargós folyók tükrében láttam kelni a Napot,
Sugaraiban álmos hajnal mosakodott.
Láttam az óceánt gyermekként ragyogni
Sirályokat felette felhőkkel táncolni,
Láttam a békét az emberek szívében,
Láttam az erdőket fürödni a fényben.
Láttam sok-sok mosolyt és láttam a reményt,
Láttam az embert, és láttam a zenét,
Láttam a földet szeretetben élni,
Láttam a csöndet a széllel zenélni.
Láttam Istent amerre csak néztem,
Miközben éppen az Ő tenyerében ültem,
S az Ő hangján szólt hozzám a szél,
Mint anya, ki gyermekének mesél,
Millió apró tükörben láthatod magadat,
Hisz olyannak látod a világot, amilyen Te vagy!

Humor

A mai magyar nyelvi humor

A magyarok szinte sportot űznek abból, hogy mit lehet tenni a magyar nyelvvel. Ki indította el azt az elméletlen játékot, hogy mindent megfordítunk, s akkor igen érdekes új jelentések születnek? Szinte már lessük, hogy hogyan is lássuk a dolgok fonákját! Az egyik feljegyzés szerint Vadas Pál, de ő sem dolgozhatott előképek, nyelvi hagyomány nélkül.

Íme:

Össze ne tévessze!

a boka táját a toka bájával,
a borztanyát a torz banyával,
a csárda zaját a zárda csajával,
a száradt füzet a fáradt szűzzel,
a fartót a tar fővel,
a harcsa máját a Marcsa hájával,
a jó bor kulcsát a kóbor Julcsával,
a csokorban adott bókot a bokorban adott csókkal,
a foltos bölényt a boltos-főlénnyel,
a hős ember nevét a nős ember hevével,
a réti pipacsot a péti ripaccsal...

Nem mindegy...

hogyan egyöntetű vagy ön egy tetű,
hogyan vízibusz vagy buzi visz,
hogyan mögöttem vagy nem öttem mög,
hogyan rovarszervet ivartalanítani vagy ivarszervet rovaratlanítani,
hogyan mire fekszel: nedves kőre vagy kedves nőre,
hogyan helyet cserélni vagy csehet herélni,
hogyan vörös szalag vagy szőrös valag,
hogyan véres párbaj vagy páros vérbaj,
hogyan köhögve röpülsz vagy röhögve köpülsz.

Még két mesteri példa, egy irodalmi és egy népi .
Nem mindegy, hogy Gödön van szobrod, vagy Szobon van gödröd.
No de Józsi bácsi, nem székletről sormintát végig az ajtóra, hanem
székletmintával a sor végére az ajtóhoz!

Szemlézte:

Dr. Tamás György
rendelésvezető főorvos

Gasztro

Csirkés kukoricaleves

Hozzávalók (4 személyre):

- 1 l csirke erőleves
- 2 csirkemell, kicsontozva
- 2 teáskanál finomra reszelt friss gyömbér
- 1 evőkanál kukoricaliszt
- 60ml víz
- 420 g kukorica konzerv, vagy fagyasztott kukorica megfőzve
- 100 g füstölt sonka, vékonyra szeletelve
- 2 tojásfehérje
- 1 kiskanál szezámolaj
- 6 zöld mogyoróhagyma, vékonyra szeletelve
- Só és frissen őrölt fekete bors

Elkészítés:

1. Öntsük az erőlevest egy lábosba, tegyük bele a csirkét egészben és forraljuk fel. Csökkentsük a hőt és főzzük kb. 10 percig, vagy amíg a csirke megfő, de még nem szárad ki. Vegyük ki a léből a csirkét és bontsuk finom foszlányokra.
2. Adjuk a leveshez a gyömbért, majd a forrásban levő léhez lassan kevergetés mellett adjuk hozzá a kukoricalisztet, míg sima homogén keveréket nem kapunk. A főtt kukoricát botmixerrel pépesítsük, majd adjuk hozzá a leveshez, amellyel be fog sűrűsödni.
3. Adjuk hozzá a csirkedarabokat, sonkacsíkokat.
4. Amíg fő, habverővel verjük fel a tojásfehérjét, majd fokozatos kevergetés mellett adjuk a leveshez. Főzzük 2 percig, vegyük le a tűzről.
5. Keverjük hozzá a szezámolajat és a zöld mogyoróhagymát. Ízlés szerint sózzuk, borsozzuk. Tálaláskor szórjuk még meg mogyoróhagymával.

<https://www.bien.hu/csirkes-kukoricaleves/>

Húsvéti medvehagymás göngyölt csirkemell

Hozzávalók:

- 4 db tojás
- 80 dkg csirkemellfilé
- só
- őrölt fehér bors
- 20dkg trappista sajt
- 20 dkg füstölt sonka
- 1 csokor medvehagyma
- 8 szelet bacon

Elkészítés:

1. A tojásokat megfőzzük, megpucoljuk és félbe vágjuk. A megmosott és szárazra törölt csirkemelleket szétnyitjuk, kiklopfoljuk, megsózzuk és megborsozzuk. A sajtot és a füstölt sonkát szeletekre vágjuk.
2. Mindegyik csirkemellre teszünk 1 szelet füstölt sonkát, két félbe vágott főtt tojást, 1 szelet sajtot és 1-2 levél medvehagymát, majd felgöngyöljük.
3. A felgöngyölt csirkemelleket baconbe tekerjük, majd szorosan alufóliába csavarjuk.

A tekercseket tepsibe vagy sütőrácsra tesszük, és 180 fokra előmelegített sütőben 30-40 perc alatt megsütjük.

<https://www.mindmegette.hu/husveti-gongyolt-medvehagyma-csirkemell.recept/>

Almás kuglóf

Hozzávalók – kb. 20 szelet Almás kuglóf elkészítéséhez:

Kuglófformához (22 cm ø), pl. Dr. Oetker:

- kevés zsiradék
- kevés búzaliszt

Almás töltelékhez:

- kb. 600 g alma
- 2 evőkanál cukor
- 1 teáskanál őrölt fahéj

Tésztához:

- 150 ml tej
- 125 g vaj vagy margarin
- 500 g búzaliszt
- 1 tasak Dr. Oetker Instant Élesztő
- 100 g cukor
- 1 tasak Dr. Oetker Bourbon Vaníliás cukor
- 1 csipet só
- 2 darab tojás (M-es)

Díszítéshez:

- 125 g porcukor
- 1-2 evőkanál almalé
- marcipán virágok

Az Almás kuglóf elkészítése lépésről lépésre:

Előkészítés:

A töltelékhez az almát meghámozzuk, és kis kockákra vágjuk. Az almakockákat összekeverjük a cukorral és a fahéjjal, majd állni hagyjuk.

Elkészítés:

Tészta:

A tejet felmelegítjük, és megolvasztjuk benne a vajat vagy a margarint. A lisztet az élesztővel keverőtálban alaposan összekeverjük. Hozzáadjuk a többi hozzávalót és a tejes zsiradékot, és konyhai robotgéppel (dagasztó spirál) röviden a legalacsonyabb, majd a legmagasabb fokozaton kb. 5 perc alatt sima tésztává dolgozzuk.

A tésztát letakarva meleg helyen addig kelesztjük, míg láthatóan nagyobb nem lesz (kb. 45-50 perc). A sütőformát zsiradékkal kikenjük, és belisztezzük. A sütőt előmelegítjük. Alsó és felső sütés: kb. 180 °C (előmelegítve), légkeveréses sütés: kb. 160 °C (előmelegítve)

Töltelék:

Az almakockákat szűrőn lecsöpögtetjük, közben a levét felfogjuk. A tésztát enyhén lisztezett munkafelületen röviden átgyúrjuk, és négyzet alakúra (kb. 50 x 50 cm) nyújtjuk. Az almakockákat elosztjuk a tésztán, közben a széleken kb. 2 cm-t szabadon hagyunk. A tésztát szorosan feltekerjük. A tésztahengert az illesztéssel lefelé a formába tesszük, és kb. 20 percig meleg helyen kelesztjük, majd a formát sütő alsó részében lévő rácsra tesszük és a kuglófot megsütjük. Sütési idő kb. 45 – 50 perc.

A kuglófot 10 percig a formában hagyjuk, majd sütőrácsra borítjuk, és hagyjuk kihűlni.

Díszítés:

A porcukrot átszitáljuk, az alma levével és esetleg egy kis vízzel sűrű mázzá keverjük. A mázat

kanállal elosztjuk a süteményen. A nedves mázba marcipánvirágokat nyomunk, majd a mázat hagyjuk megszilárdulni.

Tippek:

A kuglófot sütéskor letakarhatjuk sütőpapírral, hogy ne barnuljon meg nagyon. (A kuglóf máz és díszítés nélkül kitűnően fagyasztható.)

<https://sutnijo.hu/receptek/almas-kuglof-1646035198>

Vegán hímes tojás linzer

Hozzávalók kb. 45-48 darab Vegán hímes tojás linzer elkészítéséhez:

Tepsihez:

- tojás formájú kiszúró (7 cm magas)
- sütőpapír

Tésztához:

- 300 g búzaliszt
- 200 g vegán margarin
- 100 g porcukor
- 40 g Dr. Oetker Creme VEGA

Díszítéshez:

- Dr. Oetker Dekor Toll

A Vegán hímes tojás linzer elkészítése lépésről lépésre:

Elkészítés:

A Vegán hímes tojás linzer hozzávalóit pontosan kimérjük és előkészítjük.

Tészta:

A tésztához a hozzávalókat keverőtálban konyhai robotgéppel (dagasztó spirál) sima tésztává dagasztjuk. Kézzel kissé átgyúrjuk, majd frissentartó fóliába csomagolva legalább 40 percre hideg helyre tesszük. A sütőt előmelegítjük.

Alsó és felső sütés: kb. 180 °C (előmelegítve), légkeveréses sütés: kb. 160 °C (előmelegítve). A tésztát enyhén lisztezett munkafelületen 0,3 cm vastagra nyújtjuk, és kekszket szúrunk ki belőle. A kekszket két, sütőpapírral bélelt tepsibe tesszük. A tepsit a sütő középső részébe tesszük és a kekszket megsütjük. Sütési idő: kb. 13 – 15 perc.

Kérjük, vegye figyelembe saját sütője tulajdonságait!
A megsült kekszket sütőrácsra téve hagyjuk kihűlni.

Díszítés:

A kihűlt kekszket dekor tollal díszítjük.

Tipp:

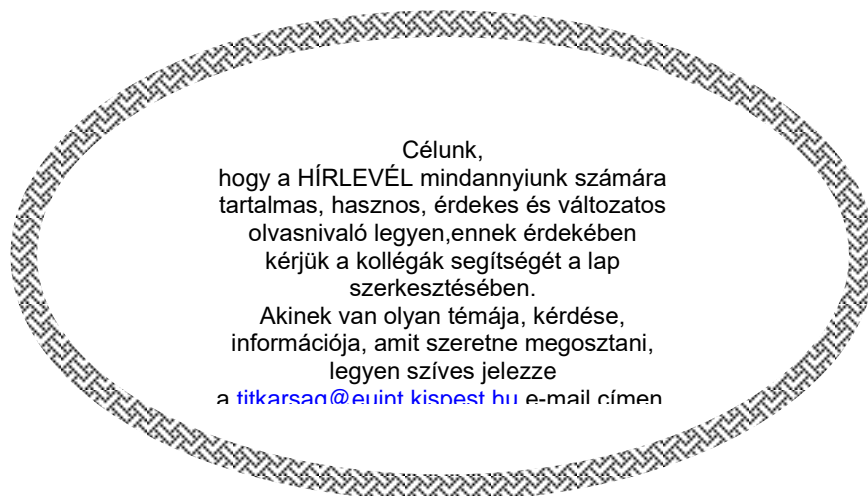
Ha nincs tojás alakú kiszúróformánk, rajzoljunk tojás formát egy vastagabb kartonpapírra. Az így kapott sablont vonjuk be frissentartó fóliával, helyezük a kinyújtott tészára, és vékony pengéjű késsel vágjuk körül.

A Vegán hímes tojás linzer nemcsak cukormázzal vagy cukrászati dekortermékekkel díszíthető sütemény, a dekorációhoz igénybe vehetjük a természet ajándékait is, pl. bogyós gyümölcsöket, apróra vágott aszalt gyümölcsöket.

<https://sutnijo.hu/receptek/vegan-himes-tojas-linzer-1645692164>

Minden munkatársunknak kellemes húsvéti ünnepet kívánunk!

SZERKESZTŐ BIZOTTSÁG:

Dr. Kumin Marianna
Németh Anna
Dr. Zalaföldi Kornélia
Dr. Tamás György
Dr. Berghammer Rita
Szövérfy Dénes

–
–

Felelős szerkesztő
főszerkesztő